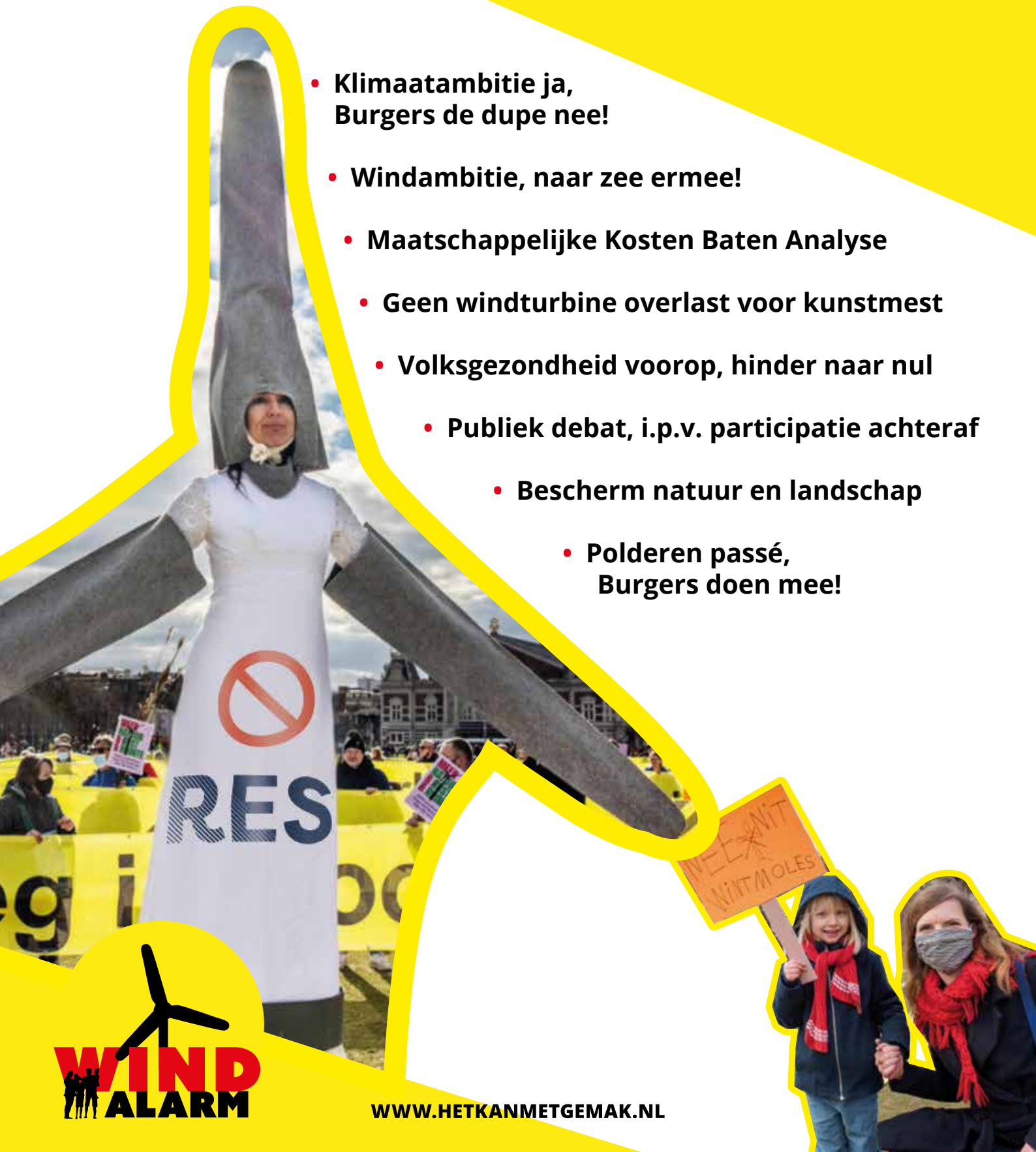

HET KAN MET GEMAK

WIND OP ZEE EN ZON OP DAK

- Klimaatambitie ja, Burgers de dupe nee!
- Windambitie, naar zee ermee!
- Maatschappelijke Kosten Baten Analyse
- Geen windturbine overlast voor kunstmest
- Volksgezondheid voorop, hinder naar nul
- Publiek debat, i.p.v. participatie achteraf
- Bescherm natuur en landschap
- Polderen passé, Burgers doen mee!

WIND OP ZEE EN ZON OP DAK

Beter voor Nederland én het klimaat

Extra opgave 2030

De energietransitie moet versnellen in het kader van **Fit-for-55**. TNO heeft op verzoek van het **voortgangs-overleg Klimaatakkoord** een inventarisatie gemaakt van de elektriciteitsvraag in 2030 en hoe deze in te vullen met extra aanbod. TNO komt in haar rapport *Extra opgave elektriciteitsvoorziening* tot een elektriciteitsvraag van **206 TWh** waarvan maar liefst 38 TWh voor de productie van groene waterstof als grondstof voor de industrie (o.a. plastic, kunstmest en kerosine). TNO stelt dat er daardoor een **tekort van 28 TWh** aan hernieuwbaar uit zon en wind ontstaat ten opzichte van het reeds geplande aanbod (KEV2021). Zij ziet de volgende opties deze in te vullen: 18 TWh extra **wind op zee** in 2031 (reeds besloten door het kabinet), 23-58 TWh groene **waterstof import**; en 4 TWh extra **zon op huizen**. Daarnaast oppert zij **vraagvermindering** door extra energiebesparing en het terugdringen van de energie-intensieve industrie. Andere opties zijn waterstof op zee productie (9 TWh), meenemen bestaande innovaties wind-op-zee (6 TWh) en extra zon op grote daken / landschap en wind op land (10 TWh). Bij elkaar telt dit op tot minimaal **70 TWh aanbod**.

Extra wind op land? Niet nodig!

Ondanks dit brede pallet aan keuzes pleit een door het voorgangsoverleg ingestelde **werkgroep van energieproducenten** in haar aan de politiek aangeboden rapport *"Alles uit kast"* voor een extra opgave wind-op-land (naar schatting **4 TWh**, 256 grote windturbines). Zij verzoekt tevens de overheid om **extra subsidie** en een publiekscampagne om de te verwachte **maatschappelijke weerstand** te pareren. Wij stellen, samen met de Nederlandse Vereniging Omwonenden Windturbines (NLVOW), in ons **alternatieve rapport "Het kan met gemak, wind op zee en zon op dak"** op basis van dezelfde cijfers dat de overheid de keuze heeft tot een energietransitie met breed draagvlak. Wij constateren dat *"Alles uit de kast"* een door **omzetbelangen gedreven** doelredenering geeft om toch door te kunnen gaan met wind op land. Het voortgangsoverleg had vanuit haar brede missie tot **meerdere scenario's** moeten komen, waarna de politiek op basis van een maatschappelijk debat een keuze had kunnen maken. Bijvoorbeeld wat is belangrijker? Behoud **kunstmest industrie** voor de export (12 TWh in 2030) of voorkomen overlast voor honderdduizenden inwoners? Dit was ook het verzoek van een brede **maatschappelijk reflectiegroep**.

100 % duurzaam energiesysteem

Ook met een 100 % duurzaam energiesysteem redden we het makkelijk **zonder extra wind op land** of zon in landschap. De huidige potentie wind op zee (70 GW, 343 TWh) en zon op dak / infrastructuur (814 TWh) is samen **1157 TWh**. De **finale stroomvraag** wordt geschat op **300-400 TWh**. Daarmee hebben we nog heel veel te kiezen. Zelfs indien we ook alle scheeps- en vliegtuigbrandstoffen met in Nederland opgewekte stroom gaan produceren (plus 250 TWh). **Urgenda** stelt dan ook niet voor niets in haar rapport *Tussen kolen en Parijs: "samen met windenergie die er al staat of al is toegezegd (23 TWh) en bestaande grote zonnevelden, hoeft er niet veel meer aan grootschalig zon en wind toegevoegd te worden.*

Het kan veel creatiever en zonder vele mensen tegen de energietransitie in het harnas te jagen."

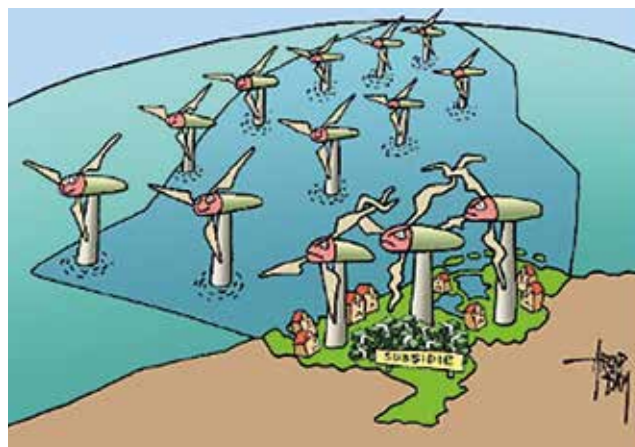

Beter voor het klimaat en rechtvaardiger

1 TWh extra wind op land leidt tot (ernstige) **overlast** voor 94.000 mensen en een **woningwaarde daling** van € 400 miljoen (TNO). Diezelfde TWh elektriciteit geeft op zee een jaarlijks omzetverlies voor de visserij van slechts € 30.000. Hiervoor worden de vissers gecompenseerd. Maximaal inzetten op wind op zee is ook **beter voor de energiebalans** omdat het op zee vaker en harder waait. Wind op land waait ook vaker als de zon ook schijnt. Door de verhoogde winddoelen op zee te realiseren besparen we, door minder tekorten en bijstook van gas, naar schatting **40.000 ton CO2** per TWh per jaar. Het KIVI adviseert dan ook om vanuit systeemoptimalisatie te stoppen met verdere uitrol van wind op land.

Onafhankelijk onderzoek

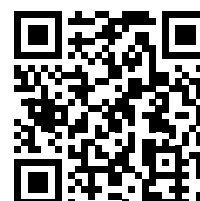
Het **klimaatakkoord** stelt dat *"een ophoging van de doelstelling bij voorkeur moet plaatsvinden met wind op zee en kleinschalig zon"*. De voorwaarde is dat minimaal **6 GW** extra wind op zee gerealiseerd wordt in 2030. Dat is gelukt, we halen zelfs 10 GW in 2031 en gaan naar in totaal 50 GW (245 TWh) in 2040. De **Klimaatrapportage** van TU Delft laat zien dat de 75 % middengroepen windturbines op land alleen accepteren indien er echt geen andere opties zijn.

Wij verwachten dan ook een **onafhankelijk onderzoek** vanuit het perspectief van de inwoners. Kunnen we uit zonder extra wind op land? Alle voor en nadelen op een rijtje. Vreemd genoeg heeft dit onderzoek **nooit plaatsgevonden**. Tegelijkertijd roept de overheid in haar woordvoerderslijn dat we het *"niet redden zonder extra wind op land"*. Dat roept de vraag op wiens belangen de overheid vertegenwoordigd?

Rapport Het Kan met Gemak

Windalarm en NLVOW vertegenwoordigen een brede achterban die voorstander zijn van een versnelde energietransitie, maar dan wel op een duurzame en rechtvaardige manier, uitgaand van de belangen van klimaat, burgers en natuur.

Download het Windalarm/
NLVOW rapport met alle cijfers
op www.hetkanmetgemak.nl